

نمایشگاه زباله‌ها در گالری پمپیدو

19

غلط‌های دیکته جین آستین را گرفتند

19

خانه‌تان را پاییزی کنید
علی عباسی

15

طلسم چشم بادامی ها
علی رستگار

۱۴

یادداشت

هادی حیدری

نگاهی به کارتون‌های تازه کامبیز درم‌بخش

کارتونیست نجواگر

درست زمانی که فکر می‌کنی شاید کارهایش به تکرار افتاده‌اند، برگ تازه‌ای را رو می‌کند.

کامیاز درم‌بخش در سال‌های پایانی ششمین دهه از زندگی‌اش، همچنان خلاق است. آخرین نمایشگاهش در نگارخانه آریا که به تازگی پایان یافت، به نظم یک تفاسات از هنر فضای کارتون ایران بود؛ کارتونهایی که با ابتکار و ظرافت، از حالت دوبعدی خارج شده‌اند و با وارد کردن عناصر واقعی اطراف توسط هنرمند، ذهن بینندگان‌شان را به کنجکاو و شگفتانده‌اند.

کارهای اخیر درمبش، در زمانی ارائه می‌شود که به دلیل جایگاه هنری وی، پیش از دهه‌های گذشته دیده می‌شوند؛ چه او برخی از آثار که در این نمایشگاه روی دیوار برده، در یکی از نمایشگاه‌های پیش از انقلاب نیز در معرض دید مخاطبان قرار داده بود ما به قول خودش، هنوز حرف‌ها می‌نمود و هنوز این همه مخاطب، آثار را نمی‌شناختند. از همین جا شاید بتوان به ذهن خط زد که تکیه و بازگوش درمبش پی برد که از همان وان جوانی نیز در پی خلق آثار مبتکرانه بوده است.

موضوعاتی که او دستمایه کارتون‌هایش قرار می‌دهد، چنان متنوع‌اند که نمی‌توان روی آن تنها متخصص در چند موضوع، محدود کرد. جامعه، اقتصاد، هنر، ورزش و سیاست، سوزهای به غایت جذاب را در اختیار او قرار می‌دهند اما نقطه اشتراک همه آنها، منات و تعادل در نگاه به اطراف است.

آنجااست که مرحوم کیومرث صابری (گل آقا) با استناد به آثار درم‌بخش، خطاب به جوانان کارتون‌نویست توصیه کرده بود: «از کامبیز درم‌بخش، کمی مهربانی و نجوا بیاموزید. خشونت، همه کاریکاتور نیست و همه کاریکاتور، خشونت نیست.»

از دیگر ویژگی‌های درم‌بخش، جست‌وجوگری است. هیچ مشکلی نمی‌تواند راه او را

شدند. هر ده مانی به سر راهش
روزی می‌گردد، برای ارائه آثارش
نیاید. مطبوعات خاستگاه او بوده
است، اما محدودیتی به نشریات
و به با سبوی انتشار کتابهای
مستمر، انتشار تقویم‌های سالانه
و ضروری و ساختن آمیزش‌های
کارتنی کشادگی است.

بیماری کامپیژ که سبب شد
از میمیک از معده‌اش را بردارد یا
بیماری اخیر او به خوشی از
روده‌اش را از او گرفت، هر ده مانی
به سر راهش نداشتند.

در یادداشتی نوشته بودم بازگشت درم‌بخش به ایران، پس از سال‌ها سکونت در آلمان، تولد ز او در این هشت سال که از بازگارتونیست در تمام سال‌های زندگی منازدهش در نگارخانه آریا، به شکلی دست یافته است.

بامزه است آدمی که در وان حمام در حال شست و شوی خویش است و وسيله پاک کردن کتيفي‌ها و آلودگي‌هاى بدنش، پاک‌کنى است که همچون ليفى بر خود مى‌کشد! تصويرى که شايد خيلى از ما به آن فکر کنيم که اى کاش مى‌شد با يك پاک‌کن، بخشى از ناپاكي‌هاى خویش را از ميان مى‌برديم.

یا در کاری دیگی، جایی که هیزم‌شکن، تمام درخت‌ها را با تبر قطع کرده و حالا که به انتهای قاب رسیده، در حال فرود آوردن تبر بر پیکره قاب است. حس سیری‌ناپذیر هیزم‌شکن در از بین بردن درختان، با به یاری طلبیدن عناصر پیرامونی اثر مانند «قاب»، مفهوم درونی کارتون را دوچندان کرده است.

درمبخت، محدودیت‌های هنرمند و نویسنده را در تابلویی دیگر به زیبایی به تصویر کشیده است؛ آنجا که هنرمند، در دستی قلم و در دیگری، کاغذی را دارد. یک گیره اقماعی، او را از بالا به لبه‌های کاغذ آویزان کرده و حرکت را از او سلب کرده است؛ فریاد اعتراضی که درمبخت با هوشمندی به مخاطب منتقل می‌کند.

نابرابری‌های جهان امروز در اثری خودنمایی می‌کند که جماعتی به ردیف در حال حرکتند و دربینی روی مقوا آمده که دو نفر از آنها را بزرگ‌تر از دیگران نشان می‌دهد و به نوعی برتر از بقیه می‌نمایاند. کارتنی دیگر، مادری را نشان می‌دهد که دستیخت‌فروشن را زانو زده روی مقوا فروخته و کاغذی را به میانه پاره کرده است و مادر با رخ واقعی و سوزنده از هم جدا شده کاغذ را به هم می‌دود.

از دیگر بازی‌های فرمی درم‌بخش تابلویی است که قسمت پایینی آن به موج‌های آرام دریا تبدیل شده و دو نفر روی این موج‌ها در حال قایق‌سواری‌اند.

کامیوز در پیش، استاد بازی با فرم‌هاست؛ آنجا که آدمی را نشان می‌دهد که با مهربانایی برای پرندگان، دانه می‌ریزد و دو پرندۀ در حال فرود برای خوردن دانه‌ها هستند. پرندۀها با زبپ‌های واقعی شکل داده شده‌اند؛ زبپ‌هایی که از هم باز شده و شکل پرندۀ به خود گرفته‌اند.

این کارها از سوی درم‌بخش زمانی خلق شدند که وی در حال سپری کردن دوره بیماریاری اخیرش بود؛ کارهایی که از هر دارو و دکتری، برای بهبود سلامتی کامبیز درم‌بخش موثرترند.

عکس‌ها: حوریه تهرانی

